

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W DOBREJ ZA 2022 ROK**

Wstęp:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej jest jednostką organizacyjną Gminy Dobra, realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej, polegające na udzielaniu świadczeń pieniężnych, pomocy rzeczowej, pomocy usługowej, pracy socjalnej i działań środowiskowych.

Ośrodek Pomocy Społecznej został powołany uchwałą Nr V/15/90 Rady Gminy w Dobrej z dnia 24 lipca 1990 r. w sprawie powołania Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej.

Obowiązek przedstawienia rocznego sprawozdania z działalności Ośrodka oraz potrzeb w zakresie pomocy społecznej. wynika z art.110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Działalność Ośrodka wpisuje się w ramy lokalnej polityki społecznej poprzez realizację zadań własnych i zleconych gminie na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- 2) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
- 3) ustawy z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- 4) ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
- 5) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych
- 6) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- 7) ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego
- 8) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- 9) ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- 10) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego
- 11) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- 12) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
- 13) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych
- 14) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne.
- 15) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- 16) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

Pomoc Społeczna, która głównie rozumiana jest jako wsparcie finansowe i rzeczowe, jest obecnie ukierunkowana na różnego rodzaju działania, które poprzez pracę socjalną zmierzają do przezwyciężenia trudności określanych jako czasowe, jedynie przy niebieskim wsparciu finansowym.

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej w szczególności należy: - prowadzenie postępowań, wydawanie decyzji oraz wypłata zasiłków stałych, okresowych, celowych i specjalnych celowych; - kierowanie do domów pomocy społecznej, schronisk, noclegowni oraz opłacanie lub dofinansowanie opłat za pobyt w nich; - zapewnienie pomocy w formie posiłku; - opłacanie składek emerytalnych, rentowych i zdrowotnych za osoby korzystające z pomocy i kwalifikowanie do w/w świadczeń; - potwierdzanie prawa do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych; - organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi; - świadczenie pracy socjalnej; - wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych w ramach systemu pieczy zastępczej; - przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i pielęgnacyjnych; - prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych; - prowadzenie obsługi administracyjnej Interdyscyplinarnego Zespołu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Powyższe zadania są realizowane ze środków finansowych pochodzących z Urzędu Gminy Dobra i Wojewody Zachodniopomorskiego za pośrednictwem Urzędu Gminy.

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej lub odmowa ich przyznania następuje w drodze wydania decyzji administracyjnej zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego.

Zmieniające się uwarunkowania społeczne, a także nowe unormowania prawne w obszarze polityki społecznej państwa wywierają ogromny wpływ na rodzaj działań, podejmowanych przez Ośrodek zarówno na gruncie pomocy społecznej, jak i na innych poziomach zabezpieczenia społecznego.

1. PRACA SOCJALNA

Podstawowymi zadaniami pracowników socjalnych jest prowadzenie postępowań administracyjnych w celu przyznania świadczeń z pomocy społecznej oraz prowadzenie pracy socjalnej z osobą lub rodziną.

Zadaniem pracy socjalnej jest aktywizowanie ludzi do rozwoju w pełni ich możliwości, zapobieganie dysfunkcjom, przywracanie klientowi sił i kontroli nad własnym życiem przez odnajdywanie i wspieranie jego zasobów energii i kompetencji. To coś więcej niż aktywizowanie podopiecznego do działania. W pracy socjalnej chodzi o odkrycie u klienta, właśnie w sytuacji kryzysu, mocnych stron i zdolności, a następnie umiejętne odzyskiwanie przez niego kontroli nad kształtowaniem własnego życia.

Praca socjalna jest trudnym działaniem, wymagającym czasu, a większość czasu pracy pracownicy socjalni muszą poświęcić na prowadzenie obszernej dokumentacji swoich podopiecznych. Ponadto klienci Ośrodka wymagają od pracownika socjalnego sprawności działania w celu poprawienia ich sytuacji materialnej, czyli oczekują świadczenia pieniężnego, nie widząc przyczyn ubóstwa. Często nie chcą współpracować z pracownikiem, przyjmują postawę roszczeniową, nie ujawniają problemów rodziny, jak np. alkoholizm, przemoc, narkomania. Pracą socjalną objęte są wszystkie rodziny korzystające z pomocy społecznej, gdyż nierozzerwalnie towarzyszy ona przyznawanym świadczeniom na mocy ustawy.

W 2022 roku pracownicy objęli pomocą 145 rodziny, w których przeprowadzili 418 wywiadów środowiskowych. Wydano 680 decyzji administracyjnych. Podczas wywiadu pracownik socjalny uzyskuje informacje o rodzinie, obserwuje, mierzy skalę występowania problemu, aby w razie konieczności podjąć działania interwencyjne. Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Szczecinie i Caritas w Dołujach w zakresie realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa.

W 2022 r. pracownicy socjalni wydali łącznie 17 skierowań po odbiór żywności dla osób zakwalifikowanych do Programu.

Pracownicy socjalni swoją pracą obejmują również osoby bezdomne.

W 2022r. na terenie naszej gminy przebywało 5 osób bezdomnych. W najtrudniejszym okresie jesienno- zimowym pracownicy socjalni muszą zadbać o ich ochronę. We współpracy z pracownikami Straży Gminnej oraz z Komisariatem Policji pracownicy socjalni organizują miejsca w placówkach i przekonują bezdomnych o konieczności skorzystania z proponowanych ofert. Często są to długie pertraktacje, gdyż osoby te nie rozumieją zagrożenia, jakie niesie ta pora roku. Indywidualna praca z osobami bezdomnymi realizowana jest w dwóch kierunkach: w pierwszej kolejności konieczne jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb egzystencjalnych, czyli schronienia, posiłków, pomocy medycznej, zabezpieczenie niezbędnej i stosownej odzieży oraz udzielanie pomocy finansowej stosownej do pojawiających się potrzeb. Trzy osoby bezdomne przyjęły pomoc w postaci schronienia, 2 osób bezdomne korzystały z Ogrzewalni prowadzonej przez Stowarzyszenie Feniks w Policach, 2 osoby przebywają w schronisku z usługami opiekuńczymi w miejscowości Pogorzała Wieś. Pracownicy socjalni zabezpieczyli posiłki dla 3osób bezdomnych w restauracji „Favilla”.

W swoich działaniach pracownicy socjalni mają styczność również ze zjawiskami przemocy domowej.

Swoje działanie w tych rodzinach pracownicy wspierają specjalistami, którzy mają nie tylko kwalifikacje zawodowe, ale także kompetencje, predyspozycje psychiczne, możliwości stosowania różnych narzędzi badawczych, umiejętność wspierania rodziny. Współpracują ściśle z Komisariatem Policji w Mierzynie, kuratorami, pedagogami szkolnymi. W 2022 roku pracownicy uczestniczyli w 162 spotkaniach grup roboczych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

W 2022 roku pracownicy socjalni w ramach podjętych działań w rodzinach z problemem alkoholowym skierowali do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 3 wnioski.

Wiele osób, z uwagi na wiek lub ciężką chorobę, jest niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

W tych sytuacjach pracownicy socjalni podejmują kroki w kierunku umieszczenia tych osób w domach pomocy społecznej, gdzie zapewniona jest stała, profesjonalna opieka. Wiele wysiłków od pracowników socjalnych wymaga praca z indywidualnymi przypadkami. Dotyczy to głównie osób zaburzonych psychicznie, gdyż w tym przypadku ważne są nie tylko cele zdrowotne, ale również dobro osobiste. W sytuacjach, w których rodziny nie wyrażają chęci na współpracę z pracownikiem socjalnym w ramach prowadzonej pracy socjalnej lub stan zdrowia ogranicza

możliwość podejmowania decyzji, pracownicy występują do Sądu o wydanie postanowienia w sprawie umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej o odpowiednim profilu w zależności od jednostki chorobowej lub nadzór kuratora nad rodziną. W 2022 r. decyzją Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej skierowano 5 osób do Domów Pomocy Społecznej. W domach pomocy społecznej różnego typu z terenu Naszej gminy skierowanych jest 13 osób, które z uwagi na sytuację zdrowotną, rodzinną wymagały umieszczenia w DPS. Pracownicy Socjalni przeprowadzają również postępowania w przypadku przyznania usług opiekuńczych. Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych okoliczności wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w postaci usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację, oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktu z otoczeniem. Usługi opiekuńcze realizowane są od poniedziałku do piątku przez opiekunki środowiskowe, w 23 środowiskach.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobrej zatrudnionych jest 4 pracowników socjalnych. Każdy z pracowników posiada obszar swojej pracy. Średnio na pracownika socjalnego przypada 50 aktywnych środowisk.

2. ASYSTENT RODZINY

W dniu 28 kwietnia 2011 r. Sejm przyjął ustawę o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ma przede wszystkim na celu pomoc rodzinom, które mają kłopoty wychowawcze oraz zmienić system opieki nad dziećmi pozbawionymi opieki rodziców. Ustawa wprowadza funkcję tzw. asystenta rodziny, który ma wspierać nie tylko w przewyżnianiu problemów wychowawczych, ale również w codziennych sprawach.

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, Kierownik Ośrodka zleca przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodzinę, asystent podejmuje pracę z rodziną.

Asystent pomaga rodzinom, które z różnych powodów nie są w stanie samodzielnie spełniać prawidłowo funkcji opiekuńczo-wychowawczej wobec dzieci. Jego głównym zadaniem jest nie dopuścić do oddzielenia dziecka od rodziny lub umożliwić jak najszybszy powrót dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

Powierzając asystentowi rodziny pracę z daną rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być udzielona rodzinie. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. W 2022r. pomocą asystenta objętych było 17 rodzin, w tym 8 rodzin zobowiązanych przez sąd do współpracy z asystentem rodziny.

Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi następujące wydatki:

- w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka w wysokości 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku jego pobytu w pieczy zastępczej, 30% w drugim, 50% w trzecim i następnych latach,
- w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym w wysokości 10% w pierwszym roku, 30% w drugim, 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówkach.

W 2022 r. z terenu Gminy Dobra umieszczonych było 16 dzieci w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobrej funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który został powołany na mocy Zarządzenia Wójta Gminy Dobra Nr 94/2011 z dnia 15 czerwca 2011r.

W skład Zespołu wchodzi pedagogzy ze szkół z terenu Gminy Dobra, kuratorzy zawodowi Sądu Rejonowego w Szczecinie, przedstawiciel Komisariatu Policji w Mierzynie, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, przedstawiciel ochrony zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy OPS w Dobrej.

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i podejmowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przemocy w rodzinie. Czynności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmowane są w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”.

W 2022 r. w związku z założeniem przez funkcjonariuszy policji 35 Niebieskich Kart, Zespół podjął działania zgodnie z procedurą i powołał 162 grupy robocze. 11 Niebieskich Kart było kontynuowanych z 2021 r. Osoby objęte pomocą w ramach procedury „Niebieskiej Karty” otrzymały wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego. Osoby stosujące przemoc były kierowane do udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym dla sprawców przemocy, w

sytuacji osób uzależnionych podejmowano działania skierowane na podjęcie leczenia odwykowego. Pracownicy socjalni monitorują środowiska, pozostając w stałym kontakcie z osobami w celu udzielenia w razie potrzeby natychmiastowego wsparcia.

Szczegółową analizę przedstawia sprawozdanie z działań podjętych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU ZDROWOTNEGO

Uchwałą Nr XXX/395/2022 r. Rady Gminy Dobra z dnia 24 lutego 2022 r. zostały przyjęte 2 Programy Polityki Zdrowotnej na 2022 r.;

1. „Program kompleksowego leczenia dietetyczno-rehabilitacyjnego dla pacjentów otyłych z zaburzeniami metabolicznymi, diabetologicznymi, kardiologicznymi i endokrynologicznymi dla mieszkańców gminy Dobra na rok 2022”
2. „Szczepienia ochronne przeciwko grypie dla mieszkańców gminy Dobra z grupy szczególnego ryzyka (osób od 65 roku życia) na lata 2020-2022.

Podstawowym celem „Programu kompleksowego leczenia dietetyczno-rehabilitacyjnego dla pacjentów otyłych z zaburzeniami metabolicznymi, diabetologicznymi, kardiologicznymi i endokrynologicznymi dla mieszkańców gminy Dobra na lata 2020-2022” jest zmiana stylu życia uczestników oraz ich rodzin, a zwłaszcza sposobu odżywiania się poprzez wdrożenie prawidłowych nawyków żywieniowych oraz rozwój ich aktywności ruchowej.

Celem mierzalnym Programu było zmniejszenie masy ciała uczestników i poprawa podstawowych parametrów metabolicznych. Program uzyskał pozytywną opinię Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji Nr 159/2019 z dnia 31 października 2019 r. Rekrutacja uczestników Programu odbywała się poprzez analizę ankiet wypełnianych przez osoby zgłaszające się do Programu. Zakwalifikowano 13 osób do udziału w Programie, Koszt realizacji wyniósł 43.580 zł.

Drugi realizowany Program „Szczepienia ochronne przeciwko grypie dla mieszkańców gminy Dobra z grupy szczególnego ryzyka (osób od 65 roku życia) na lata 2020-2022”, również uzyskał pozytywną opinię Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji Nr 149/2019 z dnia 24 października 2019 r. Szczepienia realizowane były w 3 placówkach podstawowej opieki zdrowotnej na terenie Gminy. Szczepieniami objęto 185 osób w wieku od 65 roku życia.

Koszt realizacji wyniósł 11.316,35 zł. Środki przeznaczone w budżecie na zakup szczepionek w wysokości 27.000 zł i nie zostały w pełni wykorzystane z uwagi na brak zainteresowania.

4. PROGRAM „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”

Korpus wsparcia seniorów to program, który z dużym powodzeniem realizowany był w naszej gminie w 2022r. Program całkowicie był finansowany ze środków Wojewody Zachodniopomorskiego. Gmina dzięki realizacji programu zapewniła bezpłatną, całodobową teleopiekę dla mieszkańców Naszej gminy powyżej 65 roku życia. Głównym zadaniem programu, jest zapewnienie bezpieczeństwa i możliwość całodobowego wsparcia dla seniorów, w postaci opasek nadgarstkowych. W 2022r. z tej formy wsparcia skorzystało 35 osób. Całkowity koszt programu w 2022 r. to 38 500 zł.

Program będzie kontynuowany w 2023r.

5. PROGRAM „ OPIEKA WYTCHNIENIOWA” EDYCJA 2022 r.

Program jest kierowany do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Stała opieka nad dzieckiem lub dorosłą osobą, których niepełnosprawność związana jest z szerokim spektrum problemów zdrowotnych, ze znaczącymi ograniczeniami samodzielności, często oznacza konieczność wsparcia w prawie każdym elemencie codziennego życia. Wiele osób w takiej sytuacji rezygnuje z życia zawodowego, społecznego, zaniedbuje własne potrzeby aby poświęcić się osobie wymagającej wsparcia. Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodziny lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa, aby osoby sprawujące opiekę mogły przeznaczyć ten czas na swoje obowiązki. W Gminie Dobra w 2022r. trzy osoby dorosłe zostały objęte wsparciem w postaci opieki wytchnieniowej. Całkowity koszt programu to 28 240,47zł.

Program będzie kontynuowany w 2023 roku.

6. REALIZACJA ZADŃ GMINY WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WYCHOWANIU W TRZEŹWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLIZMOWI ORAZ USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU NARKOMANII.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej od sierpnia 2019 r. realizuje zadania z zakresu ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zadania powyższe wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej. Dokumentem stanowiącym podstawę działań jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Dobrej na 2022 r. opracowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Celem działalności GKRPA w Dobrej jest profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych, oraz narkomanii na terenie gminy. Podstawę finansową realizacji Programu stanowią dochody gmin z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie mogą zostać przeznaczone na inny cel. Środki zaplanowane na realizację Programu ujmuje się corocznie w planie budżetowym Gminy Dobra . Plan finansowania po stronie dochodów na 2022 r. wyniósł 785.756,02 zł, a po stronie wydatków stanowił kwotę 505.477,52 zł.

Szczegółowa realizacja zadań przedstawiana będzie w formie sprawozdania z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Dobrej za 2022 r.

7. STYPENDIA I ZASIKI SZKOLNE

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej realizuje pomoc materialną o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego przysługuje:

- uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24. roku życia,
- wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki,
- uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, tj. 600,00 zł na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. pomocą materialną zostali również objęci uczniowie – obywatele Ukrainy.

W 2022 r. stypendium szkolne pobierało:

- w okresie od stycznia do czerwca (II semestr roku szkolnego) - 20 uczniów.
- w okresie od września do grudnia (I semestr roku szkolnego) – 30 uczniów (w tym 10 uczniów z Ukrainy)

Wydatki w 2022 r. na stypendia szkolne:

	Uczniowie obywatele Polski	Uczniowie obywatele Ukrainy
Dotacja	13 219,45 zł	2 596,62 zł
Środki własne	3 304,87 zł	-
W sumie	16 524,32 zł	2 596,62 zł

Łącznie: 19 120,92 zł

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

Zasiłek szkolny stanowi pomoc incydentalną, nadzwyczajną inną niż stypendium szkolne. Podstawową okolicznością uzasadniającą ubieganie się o świadczenie w postaci zasiłku szkolnego jest wystąpienie zdarzenia losowego, które ma wpływ na pogorszenie sytuacji materialnej ucznia. Zdarzeniami losowymi dającymi podstawę do przyznania zasiłku są:

- śmierć rodzica lub opiekuna prawnego,
- ciężki wypadek ucznia, powodujący uszczerbek na zdrowiu,
- nagła lub nieuleczalna choroba ucznia lub rodzica,
- klęska żywiołowa,
- pożar, włamanie lub zalanie mieszkania,
- utrata pracy przez rodzica (ze stażem co najmniej 5 lat),
- inne okoliczności powodujące przejściowo trudną sytuację ucznia i utrudniające naukę.

W 2022 r. zasiłek szkolny otrzymało 2 uczniów.

Wydatki w 2022 r. na zasiłki szkolne:

Dotacja – 679,60 zł

Środki własne - 560,40 zł

W sumie – 1 240,00 zł

8. ŚWIADCZENIA RODZINNE

W 2022 roku ze świadczeń rodzinnych tj. na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych skorzystało 363 rodziny, wydano ok. 435 decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych. W skład świadczeń rodzinnych wchodzi zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, oraz świadczenia opiekuńcze którymi są zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie. Świadczenia rodzinne są w całości zadaniami zleconymi finansowanymi z budżetu państwa.

Dokładne wartości wypłaconych świadczeń przedstawia poniższa tabela.

TABELA Nr 1

Rodzaj świadczeń	Wydatki w 2022 (zł)	Liczba wypłaconych świadczeń w roku 2022	Liczba rodzin korzystających przez cały rok
Zasiłki rodzinne	294 700	2478	355
Dodatki do zasiłków rodzinnych	132 093	982	301
Zasiłki pielęgnacyjne	649 031	3007	292
Świadczenia pielęgnacyjne	1 663 145	790	72
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	54 000	54	54
Świadczenie rodzicielskie	307 620	334	35
Składki na ubezpieczenie społeczne	309 943	311	52
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	36 124	192	20

Zasilki rodzinne w 2022 roku były wypłacane na podstawie kryterium dochodowego 674,00zł. Kryterium jest nieco wyższe dla rodzin, które wychowują dziecko niepełnosprawne, obecnie jest to kwota 764,00zł. . Ilość osób pobierających zasiłek rodzinny wraz z dodatkami w ostatnim roku zwiększyła się. Bardzo trudno jednak uzasadnić przyczyny wzrostu liczby rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych. Jedną z przyczyn może być zapewne świadczenie wychowawcze, które przyznawane jest bez kryterium dochodowego na każde dziecko od lipca 2019r. w kwocie 500,00 zł . Osoby wykonujące pracę za najniższą kwotę wynagrodzenia często rezygnują z zatrudnienia, a utrata dochodu kwalifikuje ich do przyznania prawa do zasiłku rodzinnego.

Zasilki pielęgnacyjne w kwocie 215,84 zł przeznaczone są dla osób legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności, lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ponadto zasiłek pielęgnacyjny można przyznać osobie legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu jeżeli jej niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 21 roku życia. Świadczenie to nie jest zależne od dochodu.

Świadczenie pielęgnacyjne jest pobierane przez osoby rezygnujące z zatrudnienia lub nie podejmujące pracy, w związku z opieką nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności. Od stycznia 2022 wynosi ono 2119,00zł miesięcznie (od 01.01.2023 r. w kwocie 2458,00 zł). Za osoby pobierające świadczenie, ośrodek odprowadza składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Osoby opiekujące się dorosłymi niepełnosprawnymi mogą ubiegać się o **specjalny zasiłek opiekuńczy**. Aby za opiekę nad osobą niepełnosprawna uzyskać to świadczenie trzeba spełniać kryterium dochodowe, które wynosiło 764,00 zł. W roku 2022 wydatkowano na to świadczenie 3100 zł. Znaczny spadek wypłaty tego świadczenia wynika z tego, iż w 2022 r. większość osób opiekujących się osobami starszymi niepełnosprawnymi złożyła wnioski o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego. W związku z tym, że ustawowo osoby te w większości nie spełniały wszystkich przesłanek dostawały decyzje odmowne. Jednak po odwołaniu do SKO, 99% z tych osób otrzymało powyższe świadczenie.

9. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są wypłacane od 01.10.2008 roku. W roku 2022 wypłacono świadczeń na łączną kwotę 256 394,03 zł. wypłacono 567 świadczeń. Kwota kryterium uprawniająca do wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie uległa zmianie i wynosi 900 zł na

osobę w rodzinie.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nakłada na organ również obowiązek dochodzenia wypłaconych świadczeń od dłużników alimentacyjnych. W celu odzyskania należności organ dysponuje szeregiem możliwości udostępnionych przez ustawodawcę. Organ występuje do prokuratury na podstawie art. 209 KK z wnioskiem o ściganie dłużnika jako uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, w stosunku do dłużników alimentacyjnych organ występuje także do starosty o zatrzymanie prawa jazdy. Ponadto organ podjął ponad 47 innych czynności urzędowych zmierzających do odzyskania należności dla skarbu państwa.

W tym celu organ współpracuje z instytucjami takim jak prokuratura, policja, ministerstwo sprawiedliwości, powiatowy urząd pracy, biura informacji gospodarczej czy komornicy sądowi. W 2022r. w ramach prowadzonych działań wobec dłużników alimentacyjnych:

- przeprowadzono 11 wywiadów alimentacyjnych i odebrano 11 oświadczeń majątkowych, które przekazano do Komornika Sądowego,
- zobowiązano 2 dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Policach
- w 3 przypadkach wszczęto postępowania w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od obowiązku alimentacyjnego,
- w przypadku 4 dłużników alimentacyjnych przekazywana jest comiesięczna informacja o stanie zadłużenia do Biura Informacji Gospodarczej.

10. DODATEK WĘGLOWY

W dniu 5 sierpnia 2022 r. weszła w życie ustawa o dodatku o dodatku węglowym. Dodatek węglowy w wysokości 3 000 zł zasilił budżety domowe gospodarstw domowych, których źródłem ogrzewania jest węgiel lub paliwa węgl pochodne.

Dodatek przysługiwał gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego.

W zaproponowanym rozwiązaniu nie było kryteriów dochodowych, a dodatek przysługiwał również gospodarstwom, które już zakupiły węgiel. Warunkiem otrzymania dodatku był wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Wnioski o wypłatę dodatku węglowego można było składać do 30 listopada 2022 r.

Liczba decyzji: 645

Kwota wypłaconych świadczeń: 1 692.00,00

Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw

Od 21.09.2022 r. można było składać wnioski o dodatek z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła. Dodatek ten przysługiwał gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest:

- kocioł/ kominek/ koza/ ogrzewacz powietrza/ trzon kuchenny/piecokuchnia/piec kaflowy zasilane pelletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy;
- kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- kocioł olejowy.

Źródło ogrzewania musi być wpisane lub zgłoszone do CEEB.

Dodatek dla jednego gospodarstwa domowego wynosi:

- 3.000,00 zł gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy;
- 1.000,00 zł gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, piec kaflowy zasilane drewnem kawałkowym;
- 500,00 zł gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- 2.000,00 zł gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Liczba decyzji: 973

Kwota wypłaconych świadczeń: 1.192.500,00

11. DODATEK OSŁONOWY

Dodatek osłonowy przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Wysokości dopłat w ramach dodatku osłonowego:

- 1 osobowe gospodarstwo domowe otrzymało 400 / 500 zł*,
- 2-3 osobowe gospodarstwo otrzymało 600 / 750 zł*,
- 4-5 osobowe gospodarstwo otrzymało 850 zł / 1062,50 zł*,

- 6 i więcej osobowe gospodarstwo otrzymało 1150 zł / 1437,50 zł*.

*Podwyższony dodatek można otrzymać, gdy głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węgl pochodnymi.

Warunkiem przyznania dodatku osłonowego było zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

12. DODATEK ELEKTRYCZNY

Dodatek elektryczny przysługiwał gospodarstwom domowym, których głównym źródłem ogrzewania jest pompa ciepła lub bojler elektryczny, zasilany energią elektryczną pochodzącą od dostawcy prądu. Nie przysługiwał gospodarstwom domowym, które posiadają mikroinstalację OZE, a więc czerpią własny prąd z fotowoltaiki.

Wysokość dodatku elektrycznego została zróżnicowana w zależności od rocznego zużycia energii elektrycznej uprawnionego gospodarstwa domowego. W przypadku, gdy zużycie w 2021 r. nie przekraczało 5 MWh, kwota dodatku wyniosła 1000 zł. Jeżeli zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w 2021 r. przekroczyło 5 MWh, wówczas kwota dodatku to 1500 zł.

Wskazane we wniosku źródło ogrzewania musiało być wpisane lub zgłoszone do 11 sierpnia 2022 r. do CEEB (wyjątek stanowiły nowe źródła ogrzewania, uruchomione po raz pierwszy po tej dacie). Jeżeli źródło ogrzewania zostało zgłoszone po 11 sierpnia 2022 r. bądź w ogóle nie zostało zgłoszone, wówczas dodatek mógł być przyznany po przeprowadzeniu przez pracowników gminy wywiadu środowiskowego.

13. WYKONANIE FINANSOWE ZA 2022 ROK ORAZ PLAN NA 2023 ROK OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W DOBREJ

Wykonanie za 2022 r. wynosi 26 494 672,97 zł, na rok 2023 Ośrodek ma zaplanowaną dotację w wysokości 7 866 632,00 zł.

Wysokość dotacji przyznanej na poszczególne rodzaje działalności OPS przedstawiono w tabeli nr 2.

TABELA Nr 2

Rodzaj działalności	Wykonanie na 2022	Plan na 2023	%
I Zadania własne ogółem w tym:	2 406 767,24	2 799 883	116,3
Wspieranie rodziny	168 463,83	100 000	59,4
Przemoc w rodzinie	15 574,91	36 000	231,1
Usługi opiekuńcze (umowa zlecenie)	12 620,19	257 900	2043,6
Pomoc materialna dla uczniów -stypendia	3 865,27	22 000	569,2
koszty utrzymania OPS	1 180 998,67	950 183	80,5
Świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego	214 712,20	318 800	148,5
Dożywianie – posiłki dla potrzebujących	64 187,70	60 000	93,5
Zasiłki i pomoc w naturze	190 667,88	300 000	157,3
Domy Pomocy Społecznej	503 725,34	660 000	131
Dodatki mieszkaniowe	16 551,25	35 000	211,5
Pozostała działalność	35 400	60 000	169,5
II. Zadania zlecone ogółem w tym;	22 494 712,93	3 709 000	16,5
Składki na ubezpieczenie zdrowotne – świadczenia rodzinne	36 123,39	32 000	88,6
Świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego	3 788 967,31	3 677 000	97
Dodatek energetyczny	34,25	0	0
Ochrona zdrowia	1 105	0	0
Wynagrodzenie opiekuna prawnego - zasiłek zasądzony postanowieniem Sądu	2 436	0	0
Dodatek osłonowy	490 988,93	0	0
Świadczenia wychowawcze	14 860 784,86	0	0
Za życiem	8 247,42	0	0
Dodatek węglowy	1 725 840	0	0
Dodatek dla gospodarstw domowych	1 216 350	0	0
Fundusz Pomocy Ukrainie	363 835,77	0	0
III Dotacja z budżetu na zadania	669 464,18	676 999	101,1

własne gminy w tym:			
Pomoc materialna dla uczniów -stypendia w tym Fundusz Pomocy Ukrainie	16 495,67	0	0
Dożywianie – posiłki dla potrzebujących	80 000	80 000	100
Składki na ubezpieczenie zdrowotne – świadczenia społeczne	18 111,32	33 587	185,4
Zasiłki stałe	200 386,65	183 189	91,4
Zasiłki okresowe	148 830,54	186 406	125,2
koszty utrzymania OPS	204 200	193 817	94,9
Weryfikacja wniosków 40 zł	1 440	0	0
IV. Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alko- holowych oraz Przeciwdziałania Narko- manii	827 332,27	592 750	71,6
V. Program Szczepienia ochronne prze- ciwko grypie dla mieszkańców gminy Dobra z grupy szczególnego ryzyka	11 316,35	28 000	247
VI. Program kompleksowego leczenia dietetyczno-rehabilitacyjnego dla pac- jentów otyłych z zaburzeniami metabol- icznymi, diabetologicznymi, kardi- ologicznymi i endokrynologicznymi dla mieszkańców gminy Dobra	43 580	60 000	131,1
VII. Program Korpus Wsparcia Seniora	38 500	0	0
VIII. Program Asystent rodziny	3 000	0	0
OGÓLEM	26 494 672,97	7 866 632	29,7
Opieka wytchnieniowa (środki pozabudżetowe)	28 240,47	0	0

Z przedstawionej tabeli wynika, że dotacja, która jest zaplanowana w roku 2023 jest znacznie mniejsza niż w roku 2022. Sytuacja ta wynika z przekazania niektórych świadczeń do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych t.j świadczenie wychowawcze 500 +.

Jesienią 2022 r. pojawiła się ustawa o dodatku węglowym oraz o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, która przyczyniła się do znacznego zwiększenia się budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej. W roku 2023 środki na powyższe zadania nie zostały zaplanowane.

14. PLAN I POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2023 ROK

TABELA Nr 3

Lp	Treść zadania	Sposób finansowania	Odpowiedzialny za realizację	Uwagi
1.	Realizacja zadań zleconych wg przepisów ustawy o pomocy społecznej;	Budżet Wojewody	Kierownik OPS	W ramach zabezpieczonych dotacji
2.	Realizacja zadań własnych wg przepisów ustawy o pomocy społecznej;	Budżet Gminy Dobra	Kierownik OPS	W ramach zabezpieczonych dotacji
3.	Realizacja zadań w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych;	Budżet Wojewody	Kierownik OPS	W ramach przyznanej dotacji zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem
4.	Realizacja ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	Budżet Wojewody	Kierownik OPS	Realizacja działań wobec dłużników alimentacyjnych zmierzających do zwiększenia świągalności należności
5.	Realizacja zadań	MRiPS, Budżet	Kierownik OPS	Objęcie pomocą

	wynikających z przepisów ustawy o pieczy zastępczej asystent rodziny	Gminy Dobra		rodzin, które wykazują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
6.	Realizacja programów zdrowotnych dla mieszkańców Gminy Dobra	Budżet Gminy Dobra, pozyskiwanie środków zewnętrznych na zadanie	Kierownik OPS	Podjęcie działań profilaktycznych i prozdrowotnych dla mieszkańców gminy Dobra
7.	Szkolenia dla pracowników OPS;	Budżet Gminy Dobra, pozyskiwanie środków zewnętrznych na zadanie	Kierownik OPS	Szkolenia podnoszące kwalifikacje i wiedzę pracowników OPS Dobra. Zwiększenie kompetencji pracowników, motywowanie do pracy
8.	Współpraca ze specjalistami (prawnik, terapeuta, psycholog)	Budżet Gminy Dobra, pozyskiwanie środków zewnętrznych na zadanie	Kierownik OPS	Działania realizowane na rzecz podopiecznych, współpraca ze stowarzyszeniami.
9.	Realizacja ustawy „Za życiem”	Budżet Wojewody	Kierownik OPS	Realizacja zadania zgodnie z potrzebami mieszkańców Gminy Dobra
10.	Nadzór nad realizacją zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów alkoholowych Oraz Przeciwdziałania Narkomani	Budżet Gminy Dobra	Kierownik OPS	Realizacja zadania zgodnie z potrzebami mieszkańców Gminy Dobra. Współpraca z organizacjami pozarządowymi
11.	Koordinowanie świetlic	Budżet Gminy	Kierownik OPS	Realizacja zadania

	funkcjonujących w Gminie Dobra	Dobra			zgodnie z potrzebami mieszkańców Gminy Dobra. Współpraca z organizacjami pozarządowymi
12.	Utworzenie Placówki Wsparcia Dziennego w Gminie Dobra	Budżet Gminy Dobra,		Kierownik OPS	Realizacja zadania zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej
13.	Prowadzenie różnego rodzaju kampanii społecznych-przeciw przemocy, prowadzenie profilaktyki dla dzieci i młodzieży	Budżet Gminy Dobra, Środki UE		Kierownik OPS	Realizacja zadania zgodnie z potrzebami mieszkańców, współpraca z organizacjami pozarządowymi
14.	Realizacja założeń Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Dobra na lata 2016-2022	Budżet Gminy Dobra, Środki UE		Kierownik OPS	Realizacja zadania zgodnie z zapisami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2022

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Ustawa o pomocy społecznej określa zadania, które każdy OPS powinien realizować na rzecz swoich mieszkańców, ale można także poprzez określenie zasobów i potrzeb tworzyć gminne programy wspierając zadania pomocowe.

Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Celem pomocy społecznej jest także zapobieganie powstawaniu sytuacji powodujących konieczność korzystania z pomocy społecznej.

Pomoc społeczna powinna również zapobiegać marginalizacji osób, rodzin, powinna mobilizować do aktywnego i samodzielnego działania i rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych. Dlatego bardzo istotne jest określenie potrzeb mieszkańców, osób korzystających z

pomocy, aby dostosować odpowiednio różnego rodzaju działania, programy pod wyznaczone potrzeby.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej w swojej codziennej pracy realizuje zadania w oparciu o Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Dobra na lata 2016-2022.

Sporządziła: Karolina Krzemińska